

ประกาศ
สถาปนาสมณศักดิ์

ศุภมัสดุ พระพุทธศาสนายุกาลเป็นอดีตภาคล่วงแล้ว
๒๕๗๑ พรรษา ปัจจุบันนสมัย สุรยุคตินิยม นาคสมพัตสร
พฤศจิกายนมาส ษัษฐสุรทิน มงคลวาร โดยกาลบริจเฉท
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก มหันต
เดชนดิลงรามาชิบดี เทพยปรियมหาราชรวังศ อสัมภิน
พงศพีระกษัตริ บรมุรัตนราชินิกโรดม จาตุรันตบรมมหาจักร
พรรดิราชสังกาศ อุภโตสุชาติสำคัญเศวราหณี จักรีบรมนาถ

เล่ม ๔๕ หน้า ๑๗๑ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๔๗๑

จุฬาลงกรณ์ราชวรังกูร มหามกุฏราชวิทยาลัย ราชธรรมทศ
พิธอตุกฤษฎนิบุดน อุดยภกฤษฎาภินิหาร บรูพาธิการสุสาชิต
ชั้นยลัภณวิจิตรเสภาภคยสรพวงค์ มหาชโนตมางคมาณฑ
สนธิมตสมันตสมาคม บรมราชสมภาร ทิพยเทพาวตาร
ไพศาลเกียรติคุณ อุดยศักดิ์เตช สรรพเทเวศปริยานุรักษ์
มงคลลัคนเนมาห้วย สุขุทัยธรรมราชา อภินาวศิลป์ศึกษา
เดชนาวุธ วิชัยยุทธศาสตรโกศล วิมลนรรยพินิต สุจริตสมาจาร
ภัทรภิชฌานประดิภานสุนทร ประวรศาสโนปสตมภก
มูลมุขมาตยวรนายกมหาเสนานี สราชนาวีพยุหโยชโพโยมจร
บรมเชษฐโสทรสมมต เอกราชยศสชกมบรมราชสมบัติ
นพปฎลเศวตฉัตรดิฉัตร ศรีรัตโนปลัภณ มหาบรมราชา
ภิเชกาภิชิตต์ สรรพทศทิตวิจิตเดโชไชย สกลมไหสวรมหา
สวามินทร์ มเหศวรมหินทรมหารามาธิราชวโรดม บรมนาถ
ชาติอาชัณยาศรัย พุทธาทีไตรรัตนสรณารักษ์ วิศิษฏศักดิ์อัคร
นเรศวราชิบดี เมตตากรุณาสี่ตลหฤทัย อโนปไมยบุญการ
สกลไพศาลมหารัษฎราชิบดีนทร ปรมินทร์ธรรมิกมหาราชา
ธิราช บรมนาถบพิตร พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงพระราชดำริว่า พระสงฆ์ซึ่งดำรงสมณคุณใหญ่ยิ่ง
สมควรจะเลื่อนอิสริยยศนัันตรในสมณศักดิ์ มีอยู่หลายองค์

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๗๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๑๗๒

บัดนี้ जबกาลมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๖ พรรษา
สถาปนาอิสริยยศพระสงฆ์ชั้นไว้ให้บริบูรณ์ตามตำแหน่ง
จึงทรงพระราชดำริว่า พระญาณวราภรณ์ ราชประนัปดาห์
ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ยินดีในเนกขัมม
ปฏิบัติยังยืนนาน เจริญด้วยรัตตัญญุมหาเถรธรรม บริบูรณ์
ด้วยสติปัญญาวิริยการ มีปฏิภาณปริชาตริปิฎกกลาโกศล
ฉลาดในโวหารนิพนธ์เทศนาปวิวรรตน์ ประกอบด้วยประพันธ์
สมบัติรจนานันทพากย์ โสลกคาถาอันไพเราะ เพราะเชี่ยวชาญ
ในอักษรวิธานฉันทพฤตติวิธี มีอรรถจรรยาและเกียรติ
สมภารคุณตามความในประกาศสถาปนาเป็นพระราชอาคัน
ตำแหน่งเจ้าคณะรองหนกลาง เมื่อพระพุทธศาสนาขุกาล
๒๕๖๔ พรรษานั้นแล้ว ต่อมาทรงพระกรุณาโปรดยกเป็น
เจ้าคณะมณฑล อำนวยการศึกษาและการพระศาสนาใน
มณฑลอยุธยา ได้กระทำกิจในสุตาคมด้วยดีไม่ย่อหย่อน
ชวนชวยในการสั่งสอนแก่เอนกนักรบรรมย์ทศฤหัสถ์บรรพชิต
เป็นพาหุกิจนิตยสมาทาน เป็นปูชนียสถานบุญเกษตรแห่ง
มหาชนพุทธเวไนย เอาใจใส่ในพระพุทธศาสนาเพื่อเจริญ
สถาพรจิรสถิตกาล ขำระพิมพ์พระบาลีไตรปิฎกอันควรแก้ไข
พิมพ์ขึ้นใหม่และเป็นธุระในการพิมพ์พระคัมภีร์อรรถกลา

เล่ม ๕ หน้า ๑๗๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๗๑

ชำระต้นฉบับให้ถูกต้องเป็นเบื้องต้นจนถึงตรวจใบพิมพ์เป็นที่สุด อีกประการหนึ่งบรรดาหม่อมราชวงศ์ซึ่งเป็นเชื้อสายสืบมาแต่พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นมเหศวรศิววิลาส ก็มีได้ปรากฏมีผู้ใดเป็นพระมหาเถระรับภาระกิจในพระพุทธศาสนา นอกจากพระญาณวราภรณ์นี้ นับว่ามีคุณวิเศษเป็นบุรุษรัตนในนพวงศ์ราชตระกูล เป็นที่เพิ่มพูนพระราชศรัทธาประสพาท การเสมอมา ทั้งในส่วนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงคุ้นเคยในพระญาณวราภรณ์มาช้านาน ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ครั้นเวลาที่เสด็จออกบรรพชาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา ก็ยังทรงพระวิสาสะในพระญาณวราภรณ์เป็นอย่างสนิทสนมทั่วชั้น ทรงทราบอธิการคุณของพระญาณวราภรณ์อยู่ บัดนี้ก็ประกอบด้วยพรหมอายุกาลมีวิวัฒนาการเป็นพระเถระผู้ใหญ่สมควรจะดำรงในอัครฐานันดรที่สมเด็จพระราชาคณะมหาสังฆนายกเจ้าคณะใหญ่ฝ่ายธรรมยุติกาได้

จึงมีพระบรมราชโองการมาณพระบัณฑูรสุรสิงหนาทดำรงสั้งให้สถาปนาพระญาณวราภรณ์เป็นสมเด็จพระราชาคณะ มีราชทินนามตามจารึกในสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ ปาพจน์จกญาณวราภรณ์ สุนทรวิสุทธิพรหมจารี ตรีปิฎกธรรมโกศล วิมลศีลขันธสรพสุจิตต์ มหาภิรมย์ราช

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๑๖๔

ประนัปดาห์ นพวงศวรรณุวรรณ อุดกฤษฎัตตัญญาพย
ปฏิภาณ คุโณธารสังฆประมุข ธรรมยุติกคณิสสร บวร
สังฆารม คามวาสี อรัณยวาสี สถิต ณ วัดบวรนิเวศ ราช
วรวิหาร พระอารามหลวง เจ้าคณะใหญ่ฝ่ายธรรมยุติก
มีฐานานุกตติตั้งฐานานุกรมได้ ๑๐ รูป คือ

พระครูปลัดสัมพิพัฒน์ญาณจารย์ สัทธรรมปฏิภาณปริยัติ
โกศล โสภณอาจารย์วัตรมหาสังฆนายก ธรรมยุติกคณิศร
สถาปนาไว้จกการี ๑

พระครูวินัยธร ๑

พระครูธรรมธร ๑

พระครูสรภัญญ์ประกาศ พระครูคู่สวด ๑

พระครูสวนาทวิเศษ พระครูคู่สวด ๑

พระครูนิเทศธรรมจักษุ ๑

พระครูพิทักษ์ธุรกิจ ๑

พระครูสังฆสิทธิกร ๑

พระครูสมุห ๑

พระครูใบฎีกา ๑

อนึ่งทรงพระราชดำริว่า พระศาสนโสภณ ดำรงในรัตตัญญู มหัตตาศิคุณ มีปรีชาญาณแตกฉานในมคธปริวรรตนี้และ อรรถธรรมวินัยด้วยดี ตั้งอยู่ในสพรหมจารีวิหารโดยสมณากัป มรรยาท มั่นคงดำรงจาคุปริสุทธศีลสมบัติไม่ทอดย เป็น ที่บังเกิดประสาทการแก่พุทธมามกชนทุกชั้น มีอาตมहितและ ประหิตกรณคุณตามความในประกาศสถาปนาเป็นเจ้าคณะรอง ฝ่ายธรรมยุติกนิกายเมื่อพระพุทธศาสนายุคกาล ๒๔๖๔ พรรษา นั้นแล้ว ต่อมา พระศาสนโสภณยิ่งเจริญด้วยอุตสาหวิริยภาพ ไม่ย่อหย่อนในการประกอบศาสนกิจให้รุ่งเรืองสมกับเป็น ธรรมทายาท อนึ่งพระธรรมเทศนามงคลวิเศษกถา เป็น เทศนาพิเศษอย่างหนึ่งซึ่งพระมหาเถรเจ้าผู้ถวายข้อมทรงคุณ วุฑฒิอันมโหฬาร เป็นอุดมคฤสถานีบุทุคคของสมเด็จพระเจ้าแผ่นดิน พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหา วัชรราช พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดให้ พระศาสนโสภณถวายสืบจากสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรม พระยาวชิรญาณวโรรส พระศาสนโสภณได้สนองพระเดช พระคุณมาจนรัชกาลปัจจุบัน ด้วยความเอาใจใส่สอดส่อง ทั้งพระบรมพุทโธวาทและรัฐฎาภิบาลโนบายเป็นอย่างดี และ เป็นผู้กระทำคุณประโยชน์ในทางบำรุงพระพุทธศาสนาและ

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๔๗๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๑๗๖

การศึกษาธรรมเนียมให้เจริญมาเป็นอันมาก มีอาทิคือเป็นผู้
อำนวยการสอนความรู้พระปริยัติธรรมทุกประโยคในสยาม
รัฐ เป็นเจ้าคณะมณฑลปราจีนบุรีและมณฑลจันทบุรี เป็น
ผู้ชำระพิมพ์พระบาลีไตรปิฎกอันควรแก้ไขพิมพ์ขึ้นใหม่ และ
เป็นธุระในการพิมพ์พระคัมภีร์อรรถกถา ชำระต้นฉบับให้
ถูกต้องเป็นเบื้องต้นจนถึงตรวจใบพิมพ์เป็นที่สุด และยัง
พยายามสั่งสอนบรรพชิตคฤหัสถ์สัทธินิวกัมมัฏฐานเทวาลิกตลอด
ประชาพุทธมามกชนทุกหมู่เหล่าให้ตั้งอยู่ในสัมมาปฏิบัติเป็น
สาธุชนสัตบุรุษต้องตามพระบรมพุทโธวาท เพราะความเป็น
ผู้ช่างชวนขยายสำเนียงความรู้ให้เทียบทันสมคราวสมัย
แสวงหาวิธีที่จะปลูกศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาให้เจริญ
งอกงามไพบูลย์ภักโยภาพแก่ชนนิกร อุดสำห้แสดงธรรม
สั่งสอนเป็นเนืองนิตย์ มีวิจารณ์ในฉันทจริตอาศยานุสัยแห่ง
สรรพเวไนย จัดการให้ธรรมสวนมัชฌิมประโยชน์สำเร็จด้วยดี
โดยนิมมแห่งกาลเทศะ ด้วยปรีชาฉลาดในเทศนาลีลาวิธี
ดั่งที่ปรากฏอยู่ในเวลานี้ เป็นที่ทรงนับถือเป็นอันมาก อนึ่ง
นอกจากกิจพระพุทธศาสนาโดยตรง พระศาสนโสภณยังเอา
ใจใส่ในการศึกษาสยามอักษรศาสตร์แห่งกุลบุตรเป็น อย่างดี
ได้รับตำแหน่งเป็นกรรมการในราชบัณฑิตยสภา และสำหรับ

การบริหารพระอาราม ได้ทรงตั้งให้เป็นกรรมการที่ปรึกษาในการทำนุบำรุงวัดพระศรีรัตนศาสดาราม บัดนี้พระศาสนโสภณก็เจริญด้วยพรรษาอายุกาลสถาปนาวัชรธรรม อันให้อุปสัมปาเทคัพพาทกิจทวียิ่งขึ้นตามทางพระวินยานุญาต เป็นหลักอยู่รูปหนึ่งในธรรมยุคตักสงฆมณฑล มีพุทธสมัชชวิมลญาณปรีชา และศีลาจารวัตรมั่นคงในธรรมปฏิบัติ เป็นที่นิยมนับถือแห่งพุทธปาติบรียท์ทั่วพุทธเกษตรสากล มีนิสสิตานุยนต์แพร่หลายทั้งในสภรัฎฐ์และวิเทศรัฎฐพุทธศาสนิกบัณฑิต สมควรจะเป็น อุดตมคณิศสราจารย์ที่สมเด็จพระราชาคณะผู้ใหญ่สังฆนายก มีอิสริยยศยิ่งกว่าสมณนิกรคามวาสี อรัณยวาสี ฝ่ายเหนือทั้งปวง เพื่อเป็นศรีแห่งพระบวรพุทธศาสนาสืบไป

จึงมีพระบรมราชโองการมาณพระบัณฑูรสุรสิงหนาทดำรงสั้งให้สถาปนาพระศาสนโสภณเป็นสมเด็จพระราชาคณะ มีราชทินนามตามจารึกในสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ญาณอดุล สุนทรนายก ตรีปิฎกวิทยาคุณ วิบุลคัมภีรญาณสุนทร มหาอุดตมคณิศสร บวรสังฆาราม คามวาสี อรัณยวาสี สถิตณวัดเทพศิรินทราวาส ราชวรวิหาร พระอารามหลวง เจ้าคณะใหญ่หนเหนือ มีฐานานุกัมถ์ตั้งฐานานุกรมได้ ๑๐ รูป คือ

พระครูปลัดสัมพิพัฒน์ ศีลาจารย์ ญาณวิมล สกลคณิสสร
อัครสังฆนายก ปิฎกธรรมรักขิต ๑

พระครูวินัยธร ๑

พระครูธรรมธร ๑

พระครูเมธีขจร พระครูคู่สวด ๑

พระครูวรวงศ์ พระครูคู่สวด ๑

พระครูธรรมรัต ๑

พระครูธรรมรุจิ ๑

พระครูสังฆวิจารณ์ ๑

พระครูสมุห ๑

พระครูใบฎีกา ๑

อนึ่งทรงพระราชดำริว่า พระธรรมปาโมกข์ เป็นผู้มีความ
รู้แตกฉานในพระไตรปิฎกสุตาคมสัทธรรม สอบได้ได้ถึงชั้น
บาเรียนเอกในมหามกุฏราชวิทยาลัย เทียบชั้นบาเรียนเอก ๗
ประโยค ทรงพระกรุณาโปรดให้เป็นพระราชาคณะตำแหน่ง
พระอริยมุนี พระราชกวี พระเทพกวี พระธรรมปาโมกข์
เป็นลำดับมา ก็สังวรสมณวัตรและรักษาประเพณีในราชการ
เรียบร้อย สมควรแก่ตำแหน่งสืบมาโดยลำดับ และมีเกียรติ
ศัพทที่เป็นที่นิยมแห่งพุทธบริษัททางแปลพระคัมภีร์ สมเด็จพระ

เล่ม ๔๕ หน้า ๑๗๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๔๗๑

พระมหาสมณเจ้าทรงสรรเสริญไว้ว่าเป็นผู้เอาใจใส่ในการแปล
และรจนานหนังสือต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประโยชน์ให้แก่ผู้ถือศาสนา
ร่วมกัน ภิกษุเช่นนั้นชื่อว่ายังพระศาสนาของพระศาสดาให้
รุ่งเรือง ในคราวที่จัดตำแหน่งฝ่ายปริยัติเป็นคู่กับบริหารนั้น
จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ เป็นพระคณาจารย์เอกในทาง
รจนาและแปลพระคัมภีร์ มีตำแหน่งเทียบเท่าเจ้าคณะมณฑล
พระธรรมปาโมกข์เป็นผู้ประพจน์พระปริยัติเรียบร้อย โดย
อาภักดิ์ปฏิบัติสงบสงัด มั่นคงในศีลสมบัติ มิได้ย่อท้อต่อ
อุปัทภักย์ ถึงพร้อมด้วยสิกขาสาส์นเป็นที่น่าเลื่อมใส ได้
กระทำคุณประโยชน์ในทางทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาและการ
ศึกษาให้เจริญ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมและนักธรรม เป็น
แม่กองสอบนักธรรมสนามมณฑลราชบุรีและสนามสาขาแห่ง
สนามหลวง เป็นกรรมการสนามหลวงตั้งแต่ยังตั้งกองสอบ
ไว้อยู่ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามตลอดมาจนบัดนี้
และทำกิจในสุตาคมมาด้วยดีไม่ย่อหย่อน ชำระพระไตรปิฎก
บาลีอันควรแก้ไขพิมพ์ขึ้นใหม่ และเป็นธุระในการพิมพ์
พระคัมภีร์อรรถกถา ชำระต้นฉบับให้ถูกต้องเป็นเบื้องต้น
จนตรวจใบพิมพ์เป็นที่สุด อาศัยปรีชาญาณในพระคัมภีร์
พุทธสมัยนี้ พระธรรมปาโมกข์มีพิจิตรปฏิภาณโวหารเทศนา

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๗๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๑๘๐

ไพเราะ สุขุม เป็นที่บูชาเลื่อมใสศรัทธาอันยิ่งแห่งบรรพชิตและ
คฤหัสถ์ชน ทั้งนี้สมควรจะเป็นที่พระราชาคณะผู้ใหญ่ใน
ตำแหน่งได้

จึงมีพระบรมราชโองการมาณพระบัณฑูรสุรสิงหนาทดำรง
สั่งให้สถาปนาพระธรรมปาโมกข์ เป็นพระราชาคณะตำแหน่ง
เจ้าคณะรองธรรมยุติกคณา มีราชทินนามตามจารึกใน
หิรัณยบัฏว่า พระศาสนโสภณ วิมลญาณอดุล ตรีปิฎกคุณ
ประสาธน์วิภูสิต ธรรมยุติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี
สถิต ณ วัดมกุฏกษัตริยาราม ราชวรวิหาร พระอารามหลวง
เจ้าคณะรองธรรมยุติกคณา มีฐานานุศักดิ์ตั้งฐานานุกรมได้
๘ รูป คือ

พระครูปลัดอรรถจริยานุกิจ พิศิษุธรรมโกศล วิมลสุตาคม
อดุลมคณานุนายก ตรีปิฎกญาณวิจิตร ๑

พระครูวินัยธร ๑

พระครูธรรมธร ๑

พระครูพิสัยภูธรเวท พระครูคู่สวด ๑

พระครูพิเศษสรวิฑูรย์ พระครูคู่สวด ๑

พระครูสังฆวิฑูรย์ ๑

พระครูสมุห์ ๑

พระครูใบฎีกา ๑

อนึ่งทรงพระราชดำริว่า พระธรรมไตรโลกาจารย์ ประกอบด้วยวิริยาคณสามารถ ได้ศึกษาชำนาญในการปริยัติธรรม สุตาคัมภีร์อรรถมนุญญา เป็รื่องปรีชาเชิงเทศนาวิช้อย่างวิจิตร ปฏิภาณ มีภูมิบาเรียน ๕ ประโยคตั้งแต่เป็นสามเณร ครั้นอุปสมบทแล้วก็ได้เป็นเปรียญ ๕ ประโยคภายในพรรษาที่ ๓ ทรงพระกรุณาโปรดให้ เป็น พระราชาคณะ ตำแหน่ง พระศรีวิสุทธิวงษ์ พระราชสุธี พระเทพโมลี พระธรรมไตรโลกาจารย์ เป็นลำดับมา ก็รักษาสมณคุณและขนบธรรมเนียมในราชการ เรียบร้อยสมควรแก่ตำแหน่ง มีศิลาจารวัตรเป็นที่น่าเลื่อมใส ขวนขวายในกิจกรณียกิจให้วินัยกรรมเป็นไปด้วยดี มีอุตสาห สั่งสอนภิกษุสามเณรในวัตรปฏิบัติและทางเล่าเรียนพระปริยัติ ธรรม ฝึกหัดอบรมให้ตั้งอยู่ในอาจารย์สมบัติ ได้ระเบียบ เรียบร้อยเป็นอย่างดีเยี่ยม เป็นอาจารย์สอนพระปริยัติธรรม ในสำนักมหาธาตุวิทยาลัยตั้งแต่เป็นสามเณรเปรียญ จัดการ ศึกษาภาษาบาลีและธรรมเป็นลำดับมา เป็นผู้ฉลาดในคัมภีร์ ขุวิธีพุทธสมัย ตั้งอยู่ในวิสัยพหุศรุตบุคคล ในคราวที่จัด ตำแหน่งฝ่ายปริยัติดีเป็นคู่กับบริหารนั้น จึงได้ทรงพระกรุณา โปรดยกเป็นพระคณาจารย์เอกในทางคัมภีร์ มีตำแหน่ง เทียบเท่าเจ้าคณะมณฑล และได้เป็นกรรมการสอบไล่พระ

ปรีชัตติธรรมในสนามหลวง เป็นแม่กองสอบธรรมสนาม
จังหวัดอุทัยธานี สนามมณฑลนครสวรรค์ และสนามสาขา
แห่งสนามหลวง เป็นผู้ชำระพิมพ์พระบาลีไตรปิฎกอันควรแก้
ไขพิมพ์ขึ้นใหม่และเป็นธุระในการพิมพ์พระคัมภีร์อรรถกถา
ชำระต้นฉบับให้ถูกต้องเป็นเบื้องต้นจนถึงตรวจใบพิมพ์เพน
ที่สุด ในการบริหาร พระธรรมไตรโลกาจารย์ ได้เป็นเจ้า
คณะมณฑลนครสวรรค์และเจ้าคณะแขวงต่างจังหวัดพระนคร
ทำการปกครองและนวักรรมเรียบร้อยเป็นอันดี เมื่อพระ
ธรรมไตรโลกาจารย์ประกอบด้วยอาตมารอดและปริหารถรรพยา
เป็นอเนกประการ มีจิตต์อันมิได้จลาจลด้วยบรรพชิตภัย
สามารถจะ นำคณะสงฆ์ สู่สมณรสโดย ธรรมวินัย ห่างไกล จาก
อภัพทุกพิบัติ เป็นสาธุทรศนีย์แก่พุทธศาสนิกมหาชน มี
ศิษยานุศิษยมณฑลแผ่ไพศาลไปใน ความนิคมชนบทราชธานี
สมควรจะดำรงที่พระราชาคณะผู้ใหญ่ในพระบวรพุทธศาสนา
จึงมีพระบรมราชโองการมาณพระบัณฑูรสุรสิงหนาทดำรงสั่ง
ให้สถาปนาพระธรรมไตรโลกาจารย์เป็นพระราชาคณะตำแหน่ง
เจ้าคณะรองหนเหนือ มีราชทินนามตามจารึกในหิรัลขบัฎว่า
พระพิมพ์ธรรม มหันตคุณ วิบุลปรีชา ญาณนายก ตรีปิฎก
คุณาลังการภูสิต อุดตริทศคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี

เล่ม ๔๕ หน้า ๑๘๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๗๑

สถิตินัดมหาชาติยุวราชรังสฤษฎ์ ราชวรมหาวิหาร พระอาราม
หลวง เจ้าคณะรองหนเหนือ มีฐานานุศักดิ์ตั้งฐานานุกรม
ได้ ๘ รูป คือ

พระครูปลัดสุวัฒนศีลคุณ วิบุตธรรมคณิสสร อุดต
รังฆนายก ชูวาท ๑

พระครูวินัยธร ๑

พระครูธรรมธร ๑

พระครูสรวิชัย พระครูคู่สวด ๑

พระครูไกรสรวิลาส พระครูคู่สวด ๑

พระครูธรรมบาล ๑

พระครูสมุห ๑

พระครูใบฎีกา ๑

ขอพระคุณทั้งปวงผู้บรรพชาทินนามเพิ่มอิสริยยศในครั้งนี้
จรับธุระพระพุทธศาสนา เป็นการสั่งสอนช่วยระงับอริกรณ์
และอนุเคราะห์พระภิกษุสงฆ์สามเณรในคณะและในพระอาราม
ตามสมควร แก่กำลัง และอิสริยยศที่พระราชทานนี้ และ
ของจงจิตรถนัดกาล เจริญอายุ วรรณ สุข พล ปฏิภาณ
คุณสารสิริสวัสดิ วิรุฬหิไพบูลย์ในพระพุทธศาสนา เทอญ ฯ